

Dosarul nr. 1ra-514/2023

1-19088119-01-1ra-30032023

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

04 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Țurcan Anatolie, Talpă Boris, Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie

examinând, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cernicov Andrei în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Godjin Igor XXXXXX, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în mun. xxxxx, str. xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.04.2019 – 27.01.2022;

Instanța de apel: 14.02.2022 – 15.11.2022;

Instanța de recurs: 30.03.2023 – 04.07.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 ianuarie 2022, Godjin Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal și în baza acestei norme, i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei stabilite prin sentință s-a dispus a fi calculat din momentul reținerii inculpatului.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive și a mijloacelor materiale de probă.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Godjin Igor, fiind angajat în calitate de mecanic pe termen de probă la auto service-ul „Auto Dealer”, la 13 ianuarie 2019, aproximativ la ora 20:00, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, aflându-se în mun. Chișinău, pe str. Petricani, 94, pe teritoriul auto service-ului menționat, a profitat de faptul că Ciobanu Serghei, i-a predat automobilul său de model „BMW 520”, cu numerele de înmatriculare XXX XXX, pentru reparare, fără a avea permisiunea ultimului s-a deplasat cu automobilul respectiv într-o direcție necunoscută. Ulterior, la aceeași dată aproximativ, la ora 20:24 min., la intersecția străzilor Alecu Russo și Mihai*

Sadoveanu, a accidentat automobilul sus menționat ciocnind automobilul de model „Honda”, cu numerele de înmatriculare XXX XXX, care era condus de Ciugurean Oleg. Astfel, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 260 000 lei.

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Godjin Igor a comis infracțiunea prevăzută de **art. 192¹ alin. (1) Cod penal - răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire.**

Potrivit sentinței, în cadrul ședințelor de judecată inculpatul Godjin Igor, fiind citat legal la adresa de corespondență furnizată de acesta (f.d. 106), nu s-a prezentat. Astfel, pentru a asigura prezența inculpatului în ședințele de judecată au fost întreprinse alte măsuri, și anume, a fost dispusă aducere silită a inculpatului (f.d. 114), însă, în mod intenționat, ultimul, s-a eschivat de la judecarea cauzei. În acest sens, a fost dispusă anunțarea în căutare a inculpatului (numărul dosarului de căutare 2020020055, f.d. 130), însă, nu a fost posibil de realizat scopul propus. Așa dar, instanța conducându-se de prevederile art. 321 din Codul de procedură penală a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Cernicov Andrei în numele inculpatului Godjin Igor, prin care a solicitat admiterea apelului și casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei conform modului stabilit pentru prima instanță cu adoptarea unei decizii de achitare a lui Godjin Igor, pe motiv că în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, apărătorul inculpatului a invocat că:

- în cadrul procesului penal nu a fost probată vinovăția inculpatului. Mai mult, în cadrul desfășurării cercetării judecătorești au fost admise abateri grave de procedură, în detrimentul inculpatului și apărării, lucru inadmisibil într-un proces penal;

- în cadrul audierii martorului apărarea a formulat întrebări legate de regimul de folosire de angajați a automobilelor în legătură cu activitatea autoservice-ului. Martorul a răspuns că la momentul transmiterii automobilului se transmit și cheile și pașaportul tehnic. Potrivit martorului, angajaților li se permite să se deplaseze cu automobilul clientului pe teritoriul autoservice-ului, inclusiv pentru a intra sau a ieși din încăperea de reparație, însă nu se permite ieșirea de pe teritoriul autoservice-ului. Careva act/regulament intern al întreprinderii cu privire la regimul de folosire a automobilelor clienților nu există;

- la faza urmăririi penale, partea vătămată Ciobanu Serghei a fost audiat fără să fie făcută vreo confruntare, respectiv apărării i-a fost neglijat dreptul de a formula întrebări persoanei respective. Având în vedere că instanța de fond a admis spre a fi date citirii, respectiv cercetării, declarațiile părții vătămate în lipsa confruntării și în lipsa cercetării nemijlocite și multiaspectuale, apărarea

invocă că această probă este una inadmisibilă și nu poate fi pusă la baza sentinței. În legătură cu admiterea acestei solicitări a acuzatorului de stat, a fost declarată recuzarea judecătorului, pe motiv de părtinire la examinarea cazului respectiv. Declarațiile părții vătămate constituie esența unei acuzații penale. Apărarea are în prezent mai multe întrebări care urmau a fi date acestei persoane pentru a clarifica circumstanțele cazului. Declarațiile lui Ciobanu Sergiu în calitate de parte vătămată este una inadmisibilă și nu poate fi pusă la baza sentinței, iar în cadrul judecării cauzei nu au fost cercetate careva alte probe care să compenseze lipsa probatoriului în legătură cu ne audierea corespunzătoare a părții vătămate în cadrul cercetării judecătorești;

- indiferent de faptul, care ar fi scopul real al lui Godjin Igor atunci când s-a urcat la volanul automobilului BMW520 cu n/î XXX XXX și indiferent de aspectele morale sau de altă natură ce îl caracterizează pe Godjin, se cunoaște cu siguranță că acesta a pornit motorul automobilului cu cheile de către proprietar;

- organul de urmărire penală și acuzatorul de stat a făcut o abstracție din prevederile legale privind noțiunea de răpire a mijlocului de transport. Noțiunea de răpire nu poate fi una iluzorie și arbitrară, adică să fie apreciată după itinerarul, scopul sau motivele deplasării. De fapt, problema de bază constă nu în răpire, dar în aceea că proprietarul Ciobanu Sergiu, procurând anterior un automobil cu defecțiuni de la altcineva, nu era de acord ca acesta să fie reparat de către Auto dealer, dar dorea să obțină contra echivalentul bănesc al automobilului. Astfel, cauza penală vine să substituie, de fapt persoana responsabilă de reparare a pagubei din prestatorul de servicii Auto dealer, în persoana fizică Godjin Igor, acesta fiind acuzat pe nedrept de comiterea unei răpiri și silit să recunoască vina, ca să rămână la lucru. Ulterior, diferendul civil a fost epuizat prin faptul că proprietarul automobilului totuși l-a luat de la service-ul Auto dealer, după care a și vândut automobilul respectiv, însă cauza penală așa și a rămas fiind o povară a acuzatorului de stat deoarece partea vătămată nu are nici un interes să susțină poziția procurorului. Cu alte cuvinte, prin intermediul cauzei penale nu era stabilită din start o infracțiune, ci se încearcă schimbarea persoanei responsabile de o daună și să anume impună pe Godjin Igor costul reparației sau în cel mai rău caz contra echivalentul valorii automobilului. Deci, Godjin Igor a fost folosit pentru ca autoservice-ul să nu poarte careva obligații financiare față de client, întrucât există deja o altă persoană care este acuzată/vinovată prin intermediul dosarului penal;

- Un alt aspect important, ce indică la părtinirea judecătorului la examinarea cauzei este și modul de administrare a probelor acuzării. La ședința din 19.10.2021 a fost încheiată cercetarea judecătorească iar participanții (avocatul și procurorul) s-au expus în pledoarii cu privire la soluția propusă pe caz. Ulterior, la 17.12.2021 a aflat că la 11.11.2021 instanța din oficiu, contrar prevederilor art. 378 alin. (1) Cod de procedură penală a dispus reluarea

cercetării judecătorești în lipsa unei solicitări a părților, pe motiv că „procurorul nu a cercetat înscrisurile din dosar”. Instanța a acționat vădit în favoarea acuzatorului de stat prin acordarea unei posibilități suplimentare de a administra probele pe care acuzatorul de stat a omis să le supună cercetării. Acest lucru din nou indică la poziția părtinitoare, în favoarea acuzării a judecătorului, care a recurs la soluții procesuale ilegale doar pentru a acoperi omisiunile procurorului.

- instanța de fond în mod arbitrar a statuat și asupra pedepsei ce urma a fi aplicată. Deși legea penală pentru fapta dată prevede inclusiv forme de pedeapsă neprivative de libertate, instanța nu a analizat oportunitatea aplicării spre exemplu a pedepsei sub formă de amendă. Instanța de fond nu s-a expus și asupra expirării a două treimi din termenul de prescripție, ceea ce urma a fi reflectat în conținutul sentinței judecătorești, și nici nu sa expus asupra oportunității aplicării pedepsei penale ținând cont de aceia că a intervenit Legea privind amnistia, fiind luată la bază exclusiv părerea acuzatorului de stat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2022 a fost respins ca nefondat, apelul avocatului în numele inculpatului și menținută sentința fără modificări.

4.1 În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a dispus judecarea apelului în lipsa inculpatului și a părții vătămate, menționând că au fost întreprinse toate măsurile legale de a asigura prezența lui Godjin Igor, care în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, acesta fiind anunțat în căutare prin încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 06.02.2020, fiind ponit dosar de căutare nr.2020020055 de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani al DP Chișinău (f.d.130), iar partea vătămată Sergiu Ciobanu, deși a fost legal citat, nu s-a prezentat și nici nu a anunțat despre motivele absenței sale.

Instanța de apel a statuat că instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la concluzia că, inculpatul Godjin Igor a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 192¹ alin. (1) Cod penal, după indici calificativi - *răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire*.

Instanța de apel a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale, stabilirea și individualizarea pedepsei. Instanța de apel a considerat că prima instanță în sentință corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu

certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a considerat dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului Godjin Igor pe deplin prin următoarea sistemă de probe: declarațiile părții vătămate Ciobanu Serghei în cadrul urmăririi penale, declarațiile martorului Borta Anatolie date în cadrul ședinței de judecată, proces-verbal de examinare a obiectului din 23 ianuarie 2019, cu planșă ilustrativă, ordonanța de recunoaștere ca corp delict automobilul de model „BMW” 520 cu numărul de înmatriculare XXX XXX din 23 ianuarie 2019, ordonanța de ridicare 28 ianuarie 2019, potrivit căreia a fost ridicat de la SDAR al SSTCR al DP, mun. Chișinău, copia materialului nr. 527 din 13 ianuarie 2019 pe 21 file; proces-verbal de ridicare din 28 ianuarie 2019, potrivit căruia a fost ridicat copia materialului nr. 527 din 13 ianuarie 2019 pe faptul accidentului rutier produs între automobilul de model „BMW” cu numărul de înmatriculare XXX XXX, condus de Godjin Igor pe 21 file, ordonanța de recunoaștere și anexare a documentelor la cauza penală din 29 ianuarie 2019, potrivit căreia a fost recunoscut ca document la cauza penală nr. 2019020099 materialul cu nr. 527 din 13 ianuarie 2019 pe 21 file înregistrat la Secția Supraveghere Transport și Circulație Rutieră a Direcției de Poliție mun. Chișinău.

Instanța de apel a respins poziția apărării privind achitarea inculpatului Godjin Igor din motivul lipsei componenței de infracțiune, pe motiv că la materialele cauzei penale au fost administrate suficiente probe pertinente și concludente prin care se atestă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

Cu referire la componența infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal, instanța de apel a reținut următoarele:

„Obiectul juridic special al infracțiunii îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra mijlocului de transport.

Obiectul material al infracțiunii, la caz, îl reprezintă mijlocul de transport de model „BMW 520”, cu n/î XXX XXX, care la momentul comiterii infracțiunii a aparținut lui Ciobanu Serghei.

În context, latura obiectivă a acestei infracțiuni se realizează prin acțiunea de răpire. Răpirea este o acțiune care presupune succesiunea a două acte: 1) deposedarea, adică scoaterea mijlocului de transport din posesia victimei; 2) imposedarea, adică trecerea mijlocului de transport în posesia și folosința făptuitorului.

La caz, instanța de judecată a constatat că, latura obiectivă a acestei componențe de infracțiuni a fost una completă, or, Godjin Igor, a reușit pe deplin să intre în posesia și folosința automobilului de model „BMW 520”, cu n/î XXX XXX, deplasându-se de pe str. str. Petricani, nr. 94 din mun. Chișinău, până la la intersecția străzilor Alecu Russo și Mihai Sadoveanu din mun. Chișinău (locul comiterii accidentului rutier), fapt pentru

care suntem în prezența unei infracțiuni consumate.

Tot aici, instanța de apel menționează că, infracțiunea prevăzută la art. 192¹ alin. (1) Cod penal, este o infracțiune formală. Ea se consideră consumată din momentul deplasării și, ca efect, al schimbării localizării mijlocului de transport.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal, reținută în acțiunile ilegale ale inculpatului Godjin Igor, se exprimă în intenție directă.

Potrivit art. 17 din Codul penal, se consideră că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau admitea, în mod conștient, survenirea acestor urmări.

Scopul comiterii infracțiunii, este scopul de folosință temporară a mijlocului de transport - „BMW 520”, cu n/î XXX XXX.

Esența „folosinței temporare” constă în aceea că bunurile sunt luate pe un timp oarecare, și anume pe o perioadă nesemnificativă de timp sau o perioadă strict determinată.

Subiectul infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal este persoana fizică, responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani.

Astfel, Godjin Igor, fiind născut la 1976, în momentul comiterii infracțiunii avea împlinită vârsta de 16 ani, era responsabil de faptele comise, fapt ce îl face subiect al infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal.”

Instanța de apel a reținut că prima instanță, conform prevederilor art. 314 Cod de procedură penală, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat martorul, a cercetat materialele administrate de organul de urmărire penală, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ce au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită integral.

În decizie s-a menționat faptul că instanța de apel a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate în cauză, le-a dat o apreciere justă, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță privind vinovăția lui Godjin Igor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal.

A considerat motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității concluziile primei instanțe, sub aspectul că, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită în cadrul procesului penal, instanța de apel statuând că faptele acestuia, reținute prin sentință, întrunesc elementele infracțiunii imputate.

Instanța de apel a considerat că nu are temeii de a interveni în sentința instanței de fond nici în partea stabilirii întinderii pedepsei inculpatului Godjin Igor, deoarece la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă inculpatului, s-a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, acestuia aplicându-i-se o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Instanța de apel a menționat că la adoptarea sentinței și anume la individualizarea pedepsei penale, instanța de fond a respectat prevederile articolelor 7, 61, 75 Cod penal, 96, 385 alin. (1), 394 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

Potrivit decizie, instanța de apel a reținut personalitatea inculpatului, care a comis o infracțiune mai puțin gravă, circumstanțele cauzei și comportamentul inculpatului până la comiterea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea infracțiunii care s-a eschivat de la judecarea cauzei, fiind anterior tras la răspundere penală pentru alte categorii de infracțiuni, faptul că inculpatul nu a tras concluziile necesare și nu a făcut învățămintele de rigoare, comițând din nou o altă faptă prejudiciabilă, lipsa circumstanțelor atenuante și lipsa celor agravante, considerând că în privința inculpatului Godjin Igor, pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal, este echitabilă aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an.

Instanța de apel a concluzionat că, soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului Godjin Igor, or aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare, ar duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, va revizui atitudinea față de valorile sociale cu atragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul său.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Cernicov Andrei în numele inculpatului, prin care invocând incidența *pct. 4), 5), 6), 8) și 10)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea sentinței și a deciziei, rejudecarea cauzei conform modului stabilit pentru prima instanță cu adoptarea unei decizii de achitare a lui Godjin Igor, pe motiv că în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

5.1 În motivarea recursului declarat, recurentul invocă argumente similare celor indicate anterior în apelul declarat, suplimentar menționând următoarele:

- instanța de apel nu a dorit să pătrundă în esența problemelor formulate de către apărare asupra cazului în speță, prin ce a admis mai multe erori la aplicare atât normelor de drept material, cât și a celor de drept procesual;

- la examinarea probelor care confirmă sau infirmă vinovăția persoanei, instanța de judecată urma în hotărâre să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor prezentate atât de învinuire, cât și de apărare, fiind obligată să aprecieze toate probele examinate în ansamblu, indiferent de faptul dacă sunt cuprinse în dosar sau au fost prezentate de părți în ședința de judecată;

- indiferent de faptul, care ar fi scopul real al lui Godjin Igor atunci când s-a urcat la volanul automobilului BMW520 cu n/î XXX XXX și indiferent de aspectele morale sau de altă natură ce îl caracterizează pe Godjin, știm cu

siguranță că acesta a pornit motorul automobilului cu cheile pe care i le-a dat proprietarul, iar la sine acesta avea certificatul de înmatriculare, la fel acordat de către proprietar;

- organul de urmărire penală și acuzatorul de stat a făcut o abstracție din prevederile legale privind noțiunea de răpire a mijlocului de transport. Noțiunea de răpire nu poate fi una iluzorie și arbitrară, adică să fie apreciată după itinerarul, scopul sau motivele deplasării. De fapt, problema de bază constă nu în răpire, dar în aceea că proprietarul Ciobanu Sergiu, procurând anterior un automobil cu defecțiuni de la altcineva, nu era de acord ca acesta să fie reparat de către Autodealer, dar dorea să obțină contra-echivalentul bănesc al automobilului;

- părții apărării i-a fost neglijat dreptul de a formula întrebări părții vătămate Ciobanu Serghei;

- instanța de fond și cea de apel nu au dorit să se implice în aspectul omisiuni inadmisibilității probelor;

- prima instanță din oficiu, contrar prevederilor art. 378 Cod de procedură penală, a dispus reluarea cercetării judecătorești în lipsa unei solicitări a părților, pe motiv că "procurorul nu a cercetat înscrisurile din dosar". Cu alte cuvinte, instanța a acționat vădit în favoarea acuzatorului de stat prin acordarea unei posibilități suplimentare de a administra probele pe care acuzatorul de stat a omis să le supună cercetării, fără ca procurorul să o ceară în mod oficial.

- instanța nu s-a expus nici asupra duratei îndelungate a desfășurării procesului, prin expirarea a două treimi din termenului de prescripție, ceea ce urma a fi reflectat în conținutul sentinței judecătorești, și nici nu s-a expus asupra oportunității aplicării pedepsei penale ținând cont de aceea că a intervenit Legea privind amnistia, fiind luată la bază exclusiv părerea acuzatorului de stat;

- în ordine de apel, toate încălcările de procedură invocată nu au fost auzite, colegiul penal al Curții de Apel nici nu s-a expus asupra acestor argumente, formulate în cererea de apel, considerând orice argumentare a apărării drept irelevantă;

- instanța de apel nu l-a citat pe inculpat și a respins solicitarea apărării privind interpelarea Inspectoratului teritorial de Poliție pentru a se vedea dacă Godjin Igor se află sau nu în căutare până în prezent, dispunând la prima ședință examinarea cauzei în lipsa inculpatului, pe baza informației eliberate instanței de fond despre căutare. Astfel, i-a fost încălcat inculpatului dreptul de a participa la examinarea propriei cauze, prin nerespectarea procedurii de citare legală.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.*

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, când eroarea admisă nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

La chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: *dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.*

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.*

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În acest context este relevant de specificat că, la judecarea apelului, în conformitate cu art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Așadar, fiind investită să constate o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea

adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către aceștia, în cazul stabilirii culpei și să se expună la principalele motive invocate în ordine de apel.

Însă, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate de legislator.

La caz, din conținutul recursului declarat în speță, rezultă că acesta se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 5), 6), 8) și 10 Cod de procedură penală, potrivit cărora, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:*

4) *judecata a avut loc fără participarea inculpatului;*

5) *cauza a fost judecată în instanța de apel fără citarea legală a inculpatului;*

6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;*

8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii;*

10) *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Astfel, instanța de recurs analizând decizia atacată constată ca fiind întemeiate o parte din argumentele invocate în recurs, în special cele cu referire la faptul că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Cât privește temeiurile de recurs invocate în cerere, privind examinarea cauzei în lipsa inculpatului (pct. 4) și 5) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală), Colegiul penal lărgit consideră că argumentele recurentului expuse în acest sens sunt nefondate, odată ce, instanțele de fond au dat diligența necesară pentru a asigura prezența inculpatului în ședințele de judecată.

Astfel, analizând amănunțit materialele dosarului, Colegiul penal lărgit constată că, la 28.03.2019 inculpatului Godjin Igor i-a fost înmănată copia rechizitoriului (Vol. I, f.d. 97). Nefiind recepționate citațiile (Vol. I, f.d. 106-107) și neavând vreun rezultat pozitiv aducerea silită a inculpatului, cât și reieșind din informațiile din baza de date „Acces” (Vol. I, f.d. 113-119), la demersul procurorului (Vol. I, f.d. 120-122), inculpatul Godjin Igor a fost anunțat în căutare prin încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 06.02.2020 (Vol. I, f.d. 124), fiind ponit dosar de căutare nr.2020020055 de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani al DP Chișinău (Vol. I, f.d. 130).

Potrivit art. 321 Cod de procedură penală alineatele (1) și (2), pct. 1), *judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul articol. Judecarea cauzei în*

lipsa inculpatului poate avea loc în cazul când inculpatul se ascunde de prezentarea în instanță.

Colegiul penal lărgit constată că instanțele de fond au dat diligența necesară pentru a asigura prezența inculpatului în ședințele de judecată și just prima instanță a concluzionat că inculpatul se eschiva de la judecată.

Colegiul penal lărgit observă că, la faza de urmărire penală inculpatului i-au fost prezentate materialele de urmărire penală, i-a fost înmănată copia rechizitoriului, i-au fost explicate în prezența apărătorului drepturile și obligațiile (Vol. I, f.d. 86, 90, 91, 97), mai mult decât atât, cunoștea despre examinarea cauzei în fond, a fost prezent la ședința de judecată din 03.05.2019 (Vol. I, f.d. 125) și cunoștea despre necesitatea prezentării la ședința de judecată din 17.06.2019 (Vol. I, f.d. 105, 125).

Relevant speței este cazul *Kattan v. România* (21.01.2014), unde Curtea europeană a adoptat o decizie de inadmisibilitate, cu respingerea ca vădit nefondată a plângerii privind încălcarea art. 6 CEDO, întrucât instanța și-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența inculpatului în instanță. Prin urmare, Curtea a considerat că *reclamantul a contribuit în mare măsură la crearea unei situații, în care în mod rezonabil, a putut prevedea consecințele comportamentului său – examinarea cauzei în lipsa sa.*

Raportând cele menționate la cazul supus examinării, Colegiul remarcă faptul că, inculpatul Godjin Igor avea cunoștința de derularea procesului penal care îl privea, astfel a putut prevedea consecințele comportamentului său.

În acest sens, Colegiul penal lărgit consideră că argumentele recurentului expuse în acest sens sunt lipsite de sens și nefondate.

Totodată, Colegiul penal lărgit atestă că o parte din criticile formulate de către avocatul Cernicov Andrei în numele inculpatului față de decizia instanței de apel și-au găsit confirmare în speța dată, în special, cu referire la faptul că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

În aspectul ne pronunțării asupra motivelor invocate în apel ca temei de casare, servește faptul că, instanța de apel nu s-a referit nici într-un fel vis-a-vis de oportunitatea aplicării Legii privind amnistia.

Deși avocatul Cernicov Andrei a menționat în apelul formulat precum că, *„prima instanță nu s-a expus și asupra expirării a două treimi din termenul de prescripție, ceea ce urma a fi reflectat în conținutul sentinței judecătorești, și nici nu s-a expus asupra oportunității aplicării pedepsei penale ținând cont de aceia că a intervenit Legea privind amnistia, fiind luată la bază exclusiv părerea acuzatorului de stat”,* instanța de apel a omis a de expune față de acest argument.

La același segment, Colegiul penal lărgit amintește, că potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, în primul rând, *rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. O decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca*

decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Prin urmare, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar și obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. (§ 30, 31 cauza Fomin vs R. Moldova, 11 octombrie 2011).

O altă eroare depistată de către Colegiul penal lărgit în decizie este constatarea neîntemeiată a instanței de apel, precum că „prima instanță în sentință corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal”, or, la materialele cauzei penale nu se regăsește nici o dovadă, precum că inculpatul Godjin Igor și-ar fi recunoscut vina de comiterea infracțiunii imputate.

În atare circumstanțe se consideră, că instanța de apel a comis erori de drept prin nerespectarea prevederilor art. 414-419 Cod de procedură penală, iar aceste abateri se cuprind în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Eroarea admisă de către instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

Vis-a-vis de celelalte argumente expuse în recurs, Colegiul penal lărgit atestă că la moment expunerea pe marginea acestora ar fi prematură, ținând cont de erorile comise de instanța de apel, care la rândul lor impun soluția de dispunere a rejudecării cauzei.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate supra, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, argumentându-și clar concluziile în decizia adoptată.

9. În conformitate cu articolele 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Cernicov Andrei în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Godjin Igor XXXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **09 august 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie